

Отключване на правата на децата

Укрепване на капацитета на професионалистите в ЕС за реализиране на правата на уязвимите деца

Насоки за използване на обучителните материали

Този проект е съфинансиран от Програма
„Основни права и гражданство“
на Европейския съюз

Допълнително финансиране е предоставен от
благотворителния тръст на Алан и Неста Фъргюсън

coram clc
Children's Legal Centre

CSALÁD, GYERMEK, IFJÚSÁG
KIEMELKEDŐEN KÖZHASZNÚ EGYESÜLET
FAMILY CHILD YOUTH ASSOCIATION

**coram
Voice**
getting young voices heard

 errc
european roma rights centre

 UCC
University College Cork, Ireland
Coláiste na hOllscoile Corcaigh

СЪДЪРЖАНИЕ

Съдържание.....	Error! Bookmark not defined.
Благодарности	Error! Bookmark not defined.
Относно тези насоки.....	Error! Bookmark not defined.
Защо и как бяха разработени тези материали?.....	5
Какви са условията за използване на тези материали?	Error! Bookmark not defined.
Как могат материалите да бъдат включени в учебните програми?	7
Как могат да бъдат адаптирани за различни групи участници?.....	Error! Bookmark not defined.
Как учителите да използват тези материали?	10
Как участниците да използват тези материали?.....	10
Апнех А - Примерен план за тридневно обучение	10
Апнех В – Списък на дейностите по модули	Error! Bookmark not defined.

ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ СА РАЗРАБОТЕНИ ОТ:

Център за закрила на правата на
децата КОРАМ

КОРАМ Войс, Великобритания

Европейски център по правата на
ромите, Унгария

С подкрепата на:

Център за правата на децата,
Университет в Корк, Ирландия

Асоциация “Семейство, дете и
младеж”, Унгария

ДРУГИ ПАРТНЬОРИ:

Център за правата на децата,
Университет в Корк, Ирландия

СПСПД ФИЦЕ-България

“Социалното образование в

действие”, Гърция

Фондация “Ничии деца”, Полша

Фондация „Децата на Словакия“

Център за човешки права, Естония

L’Albero della Vita Cooperative
Sociale, Италия

Чешки Хелзински комитет

БЛАГОДАРНОСТИ

Обучението беше разработено от проф. Каролин Хамилтън от Корам Интернешънъл, Център за закрила на правата на децата КОРАМ, Лин Брейди и Джо Уулф от “КОРАМ Войс”, Джудит Гелър и Адам Уайз от Европейския център по правата на ромите, с подкрепата на д-р Урсула Килкъли от Клиниката за правата на децата при Университета в Корк и д-р Мария Херцог от Асоциация “Семейство, дете и младеж”, Унгария. Следва да отправим и специални благодарности към Рут Барнс, Ауаз Рауф, Джорун Арнд и Джен Роест от Център за закрила на правата на децата Корам и проф. Идо Вайерс от Университета в Утрехт за ценните им допълнения.

Оправяме благодарности и на тези, които допринесоха за разработването на учебните материали, включително и партньорите по Проект “Отключване на правата на децата: Укрепване на капацитета на специалистите в ЕС за реализиране на правата на уязвимите деца”: Фондация “Децата на Словакия”, Център за човешки права - Естония, СПСПД ФИЦЕ-България, L’Albero della Vita Cooperativa Sociale, Фондация “Ничии деца”, “Социално образование в действие” и Чешки Хелзински Комитет, както и към фасилитаторите и участниците в пилотните обучения, които допринесоха, давайки обратна връзка с цел подобряването на тези материали.

В допълнение, екипът, разработил учебните материали иска да изкаже благодарности на CORAM Voice’s Care Experienced Champions, младежи, които предоставиха своето мнение и допринесоха със своите безценни допълнения в процеса на разработване на материалите.

Изказваме специални благодарности на Програмата за основни права и гражданство на ЕС - тази публикация е възможна благодарение на нейната финансова помощ като част от проекта “Отключване на правата на децата: Укрепване на капацитета на специалистите в ЕС за реализиране на правата на уязвимите деца”. Авторите благодарят и на Благотворителния фонд Алан и Неста Фъргюсън за тяхното дарение за осъществяването на проекта.

Център за закрила на правата на децата КОРАМ и партньорите по проекта носят пълната отговорност за съдържанието на тази публикация и не може да се счита, че тя отразява официалната позиция на Европейската комисия.

“Преди всичко, специалистите трябва да бъдат спокойни. Ако не си спокоен, няма как да помогнеш на децата.”.

Участник във фокус-групова дискусия, Гърция

ОТНОСНО ТЕЗИ НАСОКИ

Тези насоки бяха разработени, за да помагат на всички, които проявяват интерес към материалите. Това включва, но не се изчерпва с:

- Държавни/правителствени служители или цели агенции/институции, които биха желали да включат материалите в базово обучение и/или продължаващо обучение, обучение за повишаване на квалификацията или стаж
- Супервизори на професионалисти, работещи с деца
- Обучители, които искат да проведат обучения за персонала си
- Социални работници и организации, работещи с деца
- Други заинтересовани лица

ЗАЩО И КАК СА РАЗРАБОТЕНИ ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ?

“Защо разработихме тези материали?”

За децата и младежите, съдебните решения по семейни дела и други производства могат да имат значително, дългосрочно влияние върху тяхното благосъстояние, развитие и бъдеща реализация. Международните стандарти и националните закони в повечето европейски държави признават правото на децата и младежите да изразяват своето мнение, както и техните желания и чувства да бъдат отразени във всички решения, които ги засягат. Този проект беше инициран поради загрижеността на партньорите, че тези права все още не са гарантирани в достатъчна степен, до голяма степен поради недостатъчните знания и умения на професионалистите да комуникират ефективно с децата, съобразявайки се с тяхната възраст и ситуацията, в която се намират, и как да им помогнат да участват във всички решения, които ги засягат.

Проектът “Отключване на правата на децата: Укрепване на капацитета на професионалистите в ЕС за реализиране на правата на уязвимите деца включва организации от 10 европейски страни, включително и Великобритания. Ще работим с КОРАМ Войс, Чешкия хелзинкски комитет, Университета в Корк, Фондация “Децата на Словакия”, Естонски център за човешки права, Европейски ромски център(Унгария), Фондация “L'Albero della Vita”(Италия), Организация “Ничии деца”(Полша), “Социални и образователни дейности” (Гърция) и Сдружение “Семейство, дете и младеж”(Унгария).

Преди разработването на материалите партньорите взеха участва в дискусия, която изтъкна липсата на задължителни и препоръчителни подготвителни и продължаващи обучения по темата за правата на децата за професионалисти, работещи с деца. Въз основата на това заключение, екипът по разработване на материалите реши, че е изключително важно да се фокусира върху разработване на материали, които да повишат знанията и уменията на всички практики и професионалисти в тази сфера, със специален фокус върху общуването.

“Какво представлява този курс?”

С цел да се окаже влияние върху възможно най-широк кръг от професионалисти, това обучение се основава на развиването на **умения**. Това означава, че курсът се концентрира върху предоставянето на участниците на методи и умения за закрила и насърчаване на реализирането на правата на децата, както и умения за ефективно общуване с деца **на практика**. Това означава и че курсът не навлиза в теоретични и технически детайли. В материалите са включени предложения за допълнителна литература. Те са включени и материалите на участниците, за да се насърчи последващото учене.

“Какъв е този курс и за кого е?”

Тези материали предоставят насоки и информация за учителите за това как да проведат въвеждащо, тридневно, мултидисциплинарно обучение относно правата на децата, детското развитие и общуването с деца, съобразено с Насоките на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с интересите на децата.

В първоначалния си формат тези обучения са разработени като тридневни. Въпреки това, курсът е съставен така, че всеки модул да може самостоятелно да бъде предмет на обучителна сесия или да бъде включен в по-широко обучение. Ето защо за всеки от модулите е разработена отделна работна тетрадка. Четирите модула са:

- Module 1: Въведение в правата на детето – международни стандарти
- Module 2: Въведение в детското развитие и комуникацията
- Module 3: Умения за комуникация
- Module 4: Насоки за правосъдие, съобразено с интересите на детето

Курсът е създаден, за да помогне на всеки професионалист, работещ с деца, включително **всички професионалисти/ практики, предоставящи подкрепа на деца и младежи** в резидентни услуги или различни форми на задържане, както и юристи и други специалисти, работещи с деца в случаите на досег на деца със съдебни производства(граждански, наказателни или административни). Сред тях са:

Социални работници; здравни работници(медицински сестри, лични асистенти, лекари); полицаи; пробационни служители; специалисти, работещи в резидентни услуги; служители в затвори; служители, работещи в центрове за задържане на малолетни и непълнолетни правонарушители; съдии; магистрати; прокурори; адвокати/ юридически помощници; посредници/застъпници/ настояници; психиатри и терапевти;учители; социални работници, работещи с младежи.

“Какви умения ще придобият участниците след приключването на този курс?”

Курсът развива следните умения:

- Защо, кога, къде и как **да изслушваме** детето, по начин, който е съобразен с неговите нужди, възраст и ситуация, както и какво да направим с придобитата информация

- Как да улесним процеса на **общуване** с детето и да направим участието му в съдебни процедури подходящо за неговите нужди, възраст и ситуация, както и какво да направим с придобитата информация

“Каква друга информация дава този курс?”

Освен гореспоменатите умения, които курсът развива, материалите дават знания и относно:

- Какви са международните принципи на международната закрила на правата на децата?
- Какви са основните идеи относно застъпничеството за правата на децата?
- По какъв начин детското развитие и поведение влияят върху общуването и по какъв начин професионалистите да отговорят на нуждите на всяко дете възможно най-ефективно?

УСЛОВИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ

Тези материали не могат да бъдат използвани без ясно обозначение, на собствеността и авторското право, както и че са разработени със съвместните усилия на партньорите и на Център за закрила на правата на децата - Корам, по следния начин:

“© Център за закрила на правата на децата - Корам. Разработени от Център за закрила на правата на децата - Корам и Coram Voice, Великобритания, Европейски център по правата на ромите, Унгария, Център за правата на децата, Университет в Корк, Ирландия, Асоциация “Семейство, дете и младеж”, Унгария, ФИЦЕ- България, Чешки Хелзински комитет, Фондация „Децата на Словакия“, Център за човешки права, Естония, Фондация L'Albero della Vita, Италия, Empowering Children Foundation, Полша, and “Социалното образование в действие”, Гърция като част от проект “Отключване на правата на децата: Укрепване на капацитета на професионалистите в ЕС за реализиране на правата на уязвимите деца”

Този проект се съфинансира от програмата на Европейския съюз за основни права и гражданство. Допълнителни средства са предоставени от благотворителен фонд Алан и Неста Фъргюсън

КАК ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ МОГАТ ДА БЪДАТ ВКЛЮЧЕНИ В ОБУЧИТЕЛНА ПРОГРАМА?

Има много начини тези материали да бъдат включени в обучителна програма.

1. **Като интегриран курс:** една от възможностите е да използвате пълния комплект от материали за тридневен обучение или за по-дългосрочен курс.
2. **Като отделни модули:** модулите са свързани помежду си, но независими и могат да бъдат използвани поотделно при необходимост. Бихте могли да ги използвате за опреснителен курс или като част от уъркшоп или годишна среща.

3. **Като отделни учебни единици:** отделните учебни единици могат да бъдат използвани в различни контексти. Всяка от тях започва на нова страница в материалите за обучители. На желаещите да ги използват се препоръчва да се запознаят и с материалите за участници и PowerPoint презентациите, за да са сигурни, че ще използват правилните слайдове с правилните материали за участници.
4. **С фокус върху националното право:** има възможност внякои от модулите да се допълни информация относно националното законодателство. Що се отнася до условията за използване на тези материали, ако желаете да ги измените или допълните, преди това трябва да поискате разрешение за това от Център за правата на децата Корам.
5. **Акредитация:** Материалите могат да бъдат използвани като част от акредитирани програми. В този случай, моля имайте предвид гореспоменатите условия за използване.

АДАПТИРАНЕ НА МАТЕРИАЛИТЕ ЗА РАЗЛИЧНИ ГРУПИ УЧАСТНИЦИ

Както вече споменахме в този Наръчник, тези материали бяха разработени, така че да бъдат полезни за всички професионалисти, които подкрепят и работят с деца в резидентни услуги и различни форми на задържане, в досег с правосъдието, както и възможно най-широк кръг от други професионалисти. Освен това, материалите са разработени така че модулите, макар и взаимосвързани, да могат да бъдат използвани както заедно, така и поотделно и в разбъркан ред.

Следователно са възможни различни конфигурации, според различните участници и техните възможности за участие с оглед продължителността на обучението. Следващата таблица може да помогне на учителите да вземат решение кои модули да бъдат приоритет за различните групи и ситуации. Моля, имайте предвид, че всички материали са приложими за всички професионалисти и това е само примерен план.

Модул	Продължителност	Акценти и основни теми
Въвеждащ модул	1 час и 15 мин.	Въвеждане на участниците в темата Представяне на материалите
Модул 1 –Въведение в правата на детето – международни стандарти	3 часа	Правата на детето Принципите, залегнали в основата им Дискриминацията
Модул 2- Въведение в детското развитие и комуникацията	2 часа и 15 мин.	Детско развитие Как развитието повлията комуникацията
Модул 3 - Умения за комуникация	9 часа и 30 мин. to 10 часа	Общуване с деца Невербална комуникация Предизвикателства при общуване
Модул 4 – Насоки за правосъдие, съобразено с интересите на детето	2 часа	Правосъдие, съобразено с интересите на детето Правата на децата в досег с правосъдието
Заклучителен модул	30 мин.	Заклучение и връчване на сертификатите

КАК ОБУЧИТЕЛИТЕ ДА ИЗПОЛЗВАТ ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ?

Документът “Обучителни материали за обучители” съдържа подробни инструкции стъпка по стъпка как да се проведе всеки ден от обучението. Въпреки че материалите са разработени за тридневно обучение, е възможно да се проведе обучение върху отделни модули и дейности от материалите.

При обучението се използват няколко PowerPoint презентации(по една за всеки модул), които могат да бъдат представени с помощта на мултимедиен проектор и/или под формата на печатни материали, в зависимост от наличните ресурси. PowerPoint презентациите са разработени така че да включват достатъчно детайли и учителят да може да проведе обучението, позволявайки на учителя да адаптира обучението към собствения си стил.

Всички презентации включват възможности за въпроси от страна на участниците и дискусии - учителите са свободни да добавят още предвид техния собствен опит и този на участниците. Голяма част от обучението представлява упражнения, които целят да улеснят активното учене.

Ако е възможно и подходящо, в контекста на обучението, са идентифицирани възможности за учителя да адаптира материалите към националния контекст на държавата-членка, в която се провежда обучението. Тези възможности са отбелязани с фразата “НАЦИОНАЛЕН КОНТЕКСТ” .

В случаите, когато учителят адаптира или добавя материали към обучението, допълнителните материали биват подбрани от самия учител и следователно той/тя носи пълната отговорност за тях. Възможно е те не винаги да отразяват мнението и вижданията на екипа, разработил материалите.

КАК УЧАСТНИЦИТЕ ДА ИЗПОЛЗВАТ ТЕЗИ МАТ?

За всеки модул е разработена **“Работна тетрадка за участници”**. Те трябва също така да получат и PowerPoint презентациите за всеки модул. Те съдържат информация по темите на обучението, както и място за лични бележки.

ANNEX A - ПРИМЕРЕН ПЛАН ЗА ТРИДНЕВНО ОБУЧЕНИЕ

ДЕН ПЪРВИ

	УЧЕБНА ЕДИНИЦА	МАТЕРИАЛИ	МЕТОДИ
09:00-10:00	IM.1: Въведение и основни правила	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка IM and CM ▪ PowerPoint IM слайдове 1-5 ▪ Хартия, флипчарт и маркери 	Групова дискусия и презентация
10:00-10:15	IM.2: Саморефлексия	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка IM and CM ▪ PowerPoint IM слайдове 6-7 ▪ Формуляр за оценка на очакванията (отделно от учебната тетрадка), ▪ My Learning Experience form (found in participant's workbook), ▪ Flipchart paper and pens; tack or tape to put flipchart up 	Индивидуални упражнения и презентация
10:30-10:50	1.1: Детските права в международен и регионален контекст	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка M1 ▪ PowerPoint M1 слайдове 1 - 10 	Презентация
10:50-12:00	1.2: Основополагащите принципи на правата (части А-Г)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка M1 ▪ PowerPoint M1 слайдове 11-37 ▪ Хартия, флипчарт и маркери 	Презентация, дискусия и упражнения
13:00-14:30	1.3: Правата на детето в националния контекст	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка M1 ▪ PowerPoint M1 слайдове 38 ▪ Хартия, флипчарт и маркери 	Упражнения и групов презентация
ПРЕПОРЪЧИ ТЕЛНО	1.4 Препоръчително упражнение: Правата на детето в контекста на работа на отделния професионалист	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка M1 ▪ Хартия, флипчарт и маркери 	Exercise
14:30-15:00	2.1: Детско развитие и общуване	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка M2 ▪ PowerPoint M2 слайдове 1-10 	Презентация, дискусия
15:15-16:00	2.2: Важни фактори, оказващи влияние върху детското развитие и общуването с деца	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка M2 ▪ PowerPoint M2 слайдове 11-17 	Презентация, дискусия и упражнения
16:00-17:00	2.3: Личностни и социални фактори, фактори на развитието, които могат да повлияят върху общуването	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка M2 ▪ PowerPoint M2 слайдове 18-21 	Работа по казус и упражнения

ДЕН ВТОРИ

	УЧЕБНА ЕДИНИЦА	МАТЕРИАЛИ	МЕТОДИ
09:15-09:45	3.1 Защо се налага професионалистите да общуват с децата?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка МЗ; ▪ PowerPoint МЗ слайдове 1-3; ▪ Хартия, флипчарт и маркери 	Упражнение
09:45-10:15	3.2 Кога се налага професионалистите да общуват с децата?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка МЗ; ▪ PowerPoint МЗ слайдове 4-5 	Дискусия
10:30-11:30	3.3 Къде трябва да се състои общуването?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка МЗ; ▪ PowerPoint МЗ слайд 6 ▪ Post-it notes 	Дискусия и упражнение
11:30-12:15	3.4 Какво трябва да направи професионалиста с предоставената информация?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка МЗ; ▪ PowerPoint presentation МЗ slide 7 	Дискусия
13:30-17:00 (ГЪВКАВА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ СПОРЕД ПОТРЕБНОС ТИТЕ НА ОБУЧАЕМИ ТЕ)	3.5 Как да общуваме: Невербална комуникация (30 минути)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка МЗ 	Упражнение
	3.6 Как да общуваме: Откриване и преодоляване на пречките пред общуването (30 минути)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка МЗ; ▪ PowerPoint МЗ слайдове 8-9 	Групово упражнение
	3.7 Как да общуваме: Интонация, език и подход, съобразени с нуждите и ситуацията на детето (30 минути)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка МЗ; ▪ PowerPoint МЗ слайд 10 	Упражнение
	3.8 Общуване с деца с предизвикателно поведение (45 минути)	<ul style="list-style-type: none"> Учебна тетрадка МЗ; PowerPoint МЗ слайдове 11-15 Хартия, флипчарт и маркери 	Дискусия и упражнение
	3.9 Как да общуваме: Общуване с младежи (30 минути)	<ul style="list-style-type: none"> Учебна тетрадка МЗ; PowerPoint МЗ слайд 16 ▪ Хартия, флипчарт и маркери 	Дискусия и упражнение

ДЕН ТРЕТИ

	УЧЕБНА ЕДИНИЦА	MATERIALS	METHOD
09:00-12:30 (ГЪВКАВА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ СПОРЕД ПОТРЕБНОС ТИТЕ НА ОБУЧАЕМИ ТЕ)	3.10 Как да общуваме: Инструментариуми за творческо общуване	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка М3; ▪ PowerPoint М3 слайдове 16-23 	Упражнение
	3.11 Как да общуваме: Планиране на ползотворно общуване	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка М3; ▪ PowerPoint М3 слайдове 24-25 ▪ Хартия, флипчарт и маркери 	Упражнение
	3.12 Как да общуваме: Ролеви игри	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка М3 	Ролеви игри
	3.13 Как да общуваме: Работа в екип за преодоляване на пречките пред общуването	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка М3 	Упражнение
13:30-14:00	4.1: Въведение в насоките на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с най-добрите интереси на детето	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка М4 ▪ PowerPoint М4 слайдове 1-19 	Презентация и дискусия
14:00-15:30	4.2: Упражнение върху насоките	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка М4 ▪ Magazines, scissors, glue, paper, pens. 	Упражнение
15:30-15:45	СМ.1 Попълване на формуляра за обратна връзка	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка СМ 	Индивидуална работа
15:45-16:00	СМ.2: Връчване на сертификатите	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Учебна тетрадка СМ ▪ Certificates 	Презентация

ANNEX B – СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО МОДУЛИ

УЧЕБНА ЕДИНИЦА	КЛЮЧОВИ ДУМИ
МОДУЛ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В МЕЖДУНАРОДНАТА ЗАКРИЛА НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО	
1.1: Правата на детето - в глобален и регионален мащаб	Права на детето • международни стандарти • законодателство • добри практики
1.2 Основополагащите принципи на правата (части А-Г)	Права на детето • международни стандарти • законодателство • добри практики
1.3: Правата на детето в националния контекст	Права на детето • международни стандарти • законодателство • добри практики • национално законодателство
1.4 Допълнително упражнение: Правата на детето в контекста на работа на отделния професионалист	Права на детето • международни стандарти • законодателство • добри практики • национално законодателство
МОДУЛ 2: ВЪВЕДЕНИЕ В ДЕТСКОТО РАЗВИТИЕ И ОБЩУВАНЕТО С ДЕЦА	
2.1: Детско развитие и общуване	Детско развитие
2.2: Важни фактори, оказващи влияние върху детското развитие и общуването с деца	Детско развитие
2.3: Личностни и социални фактори, фактори на развитието, които могат да повлияят върху общуването	Детско развитие и общуване
МОДУЛ 3: КОМУНИКАЦИЯ	
3.1 Защо се налага професионалистите да общуват с децата?	Основи на общуването
3.2 Кога се налага професионалистите да общуват с децата?	Основи на общуването
3.3 Къде трябва да се състои общуването?	Основи на общуването • заобикаляща среда • практически съвети
3.4 Какво трябва да направи професионалиста с предоставената информация?	Основи на общуването • конфиденциалност
3.5 Как да общуваме: Невербална комуникация	Основи на общуването • ролеви игри
3.6 Как да общуваме: Откриване и преодоляване на пречките пред общуването	Умения за общуване • пречки
3.7 Как да общуваме: Интонация, език и подход, съобразени с нуждите и ситуацията на детето	Умения за общуване • подход
3.8 Как да общуваме: Планиране на ползотворно общуване	Умения за общуване • поведение • предизвикателства

3.9 Как да общуваме: комуникация с младежи	Умения за общуване • младежи
3.10 Как да общуваме: Инструментариуми за творческо общуван	Умения за общуване • практически инструменти
3.11 How to communicate: planning for positive communication	Умения за общуване • планиране
3.12 Как да общуваме: Ролеви игри	Ролеви игри
3.13 Как да общуваме: Работа в екип за преодоляване на пречките пред общуването	Групова работа
MODULE 4 – Насоки за правосъдие, съобразено с интересите на детето	
4.1: Въведение в насоките на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с най-добрите интереси на детето	правосъдие, съобразено с интересите на детето • законодателство
4.2: Упражнения върху насоките	правосъдие, съобразено с интересите на детето • законодателство